

Raadsvoorstel

Zaaknummer: Z-16-55964\3. Bestuur\7064
Datum voorstel: 1 november 2016
Datum collegevergadering: 8 november 2016
Datum raadscommissie: 24 november 2016
Datum raadsvergadering: 8 december 2016
Portefeuillehouder: mw. Snuif
Behandelend ambtenaar: Michael Ayeb
E-mailadres: m.ayeb@teylingen.nl
Telefoonnummer: 06 – 29 48 94 07

Agendapunt: --

Aan: de raad van de gemeente Hillegom

Onderwerp: Beleidskader Maatschappelijke Zorg en Beschermd Wonen

---

Wij stellen voor

1. Bijgaand beleidskader Maatschappelijke zorg 2017–2025 vast te stellen en daarmee in te stemmen met de visie waarin een inclusieve samenleving centraal staat, met daarbij volgende uitgangspunten:
  - a. ondersteuning voor de doelgroep Maatschappelijk zorg is een breed gedragen lokale verantwoordelijkheid;
  - b. lokaal zetten we maximaal in op vroeg signalering en preventie;
  - c. lokaal organiseren we vraaggerichte ondersteuning: integraal en op maat, waardoor regionaal alleen een vangnet overblijft voor zeer specialistische of acute vormen van opvang;
  - d. toegang tot ondersteuning is laagdrempelig, met aansluitend duidelijke richtlijnen voor aanmelden bij (sub)regionale ondersteuningsvormen waarin op regionaal niveau wordt samengewerkt;
  - e. eigen kracht en eigen regie, het zelf regisserend vermogen wordt versterkt om de instroom te beperken en uitstroom uit de opvang te bevorderen;
  - f. de opvang is kleinschalig en zo lokaal mogelijk georganiseerd;
  - g. aandacht voor participatie en herstel is een uitgangspunt bij alle vormen van hulp, opvang en ondersteuning;
  - h. de hulpverlening werkt outreachend en levert bemoeizorg waar dat nodig is;
  - i. de financiële middelen van het rijk vormen het financiële kader.

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeentelijke verantwoordelijkheid binnen het sociale domein uitgebreid door decentralisatie van een deel van de AWBZ-taken naar de Wmo. Waren de regiogemeenten in Holland Rijnland (HR) eerst met name verantwoordelijk voor preventie en herstel (waaronder ook nazorg) en Leiden als centrumgemeente voor gespecialiseerde opvang, sinds 2015 zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor de hele keten.

Het is van belang dat gemeenten zich heroriënteren op beleid en uitvoering van de Maatschappelijke opvang en de (O)GGZ in relatie tot de nieuwe taak Beschermd wonen. Transformatie van deze sectoren tot één samenhangend, integraal en doeltreffend beleid ligt voor de hand. Immers, kwetsbare burgers hebben veelal op meerdere levensgebieden problemen, zoals woonvaardigheden en omgaan met geld. De transformatie van de ondersteuning vraagt ook om een verbinding met andere gemeentelijke taken binnen en buiten de Wmo.

In dat kader heeft een regionale werkgroep namens de 14 regiogemeenten van Holland Rijnland een gezamenlijke conceptvisie opgesteld voor de organisatie van de Maatschappelijk zorg vanaf 2017 in de regio: het 'Beleidskader 'Maatschappelijke zorg 2017-2025'.

Het college heeft dit beleidskader op 14 juli 2016 voor inspraak vrijgegeven. Hierbij is de WMO-adviesraad Hillegom gevraagd hierop advies te geven. Het beleidskader heeft ter inzage gelegen van 15 juli 2016 tot 24 augustus 2016. Na de inspraakperiode in het zomerreces van 2016 zijn alle inspraakreacties verwerkt in bijgaande inspraaknota en is het beleidskader tekstueel aangepast. De inspraakreacties hebben geleid tot verschillende aanpassingen in het beleidskader. Deze definitieve versie van het beleidskader Maatschappelijke Zorg 2017 - 2025 wordt nu ter vaststelling aan u voorgelegd.

Bestaand kader/context

Wettelijk:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015

Regionaal:

- Iedereen Telt 2006-2009: Beleidsvisie Verslavingszorg & Maatschappelijke Opvang Zuid-Holland Noord
- Regionaal Kompas 2008-2013 Zuid Holland-Noord: Op Volle Kracht Vooruit
- Gemeenschappelijke regeling GGZ subsidies
- Regionale Beleidsvisie Verslavingspreventie Zuid-Holland Noord
- Regiovisie Geweld in Huiselijke Kring Hollands Midden 2014- 2018
- WMO Transformatieagenda 2017 - 2018 (concept)

Beoogd effect

Het beoogde effect met het Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025 is dat alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving.

Argumenten

- 1.1. Het beleidskader Maatschappelijke Zorg 2017 - 2025 geeft invulling aan de gewijzigde verantwoordelijkheden tussen de centrum gemeente en de regio op het gebied van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.*

Leiden ontvangt als centrumgemeente de middelen voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen. Deze centrumgemeentefunctie wordt voor Beschermd wonen afgebouwd. De verwachting is dat uiterlijk 2020 de invoering van een nieuw objectief

verdeelmiddel plaatsvindt waarbij het geld verdeeld wordt over alle gemeenten. Dit gebeurt mede op advies van 'de Commissie Toekomst Beschermd wonen' (Commissie

Toekomst). De Commissie Toekomst heeft in november 2015, in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), een toekomstvisie gepubliceerd: 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Hierin stelt de Commissie Toekomst de sociale inclusie van mensen met een (psychische) kwetsbaarheid centraal. Beschermd wonen moet door elke gemeente in de thuisomgeving geboden kunnen worden en daarmee lokaal georganiseerd worden.

De Commissie Toekomst heeft geadviseerd om beleid met daarbij de middelen voor Maatschappelijke opvang, mee te nemen in de lange termijn ontwikkeling voor Beschermd wonen.

Regionale visie

Gezien deze ontwikkelingen is het van belang dat alle HR-gemeenten een breed gedragen lokale verantwoordelijkheid ervaren en een gezamenlijke visie delen op de (toekomstige) uitvoering van de Maatschappelijke zorg .

De kern (visie) van dit beleidskader:

Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving. De inwoner die (tijdelijk) problemen heeft met het zelfstandig regie voeren, kan via de Wmo ondersteuning krijgen. De ondersteuning is dichtbij, op maat en in de eigen leefomgeving. Voor de groep inwoners die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen, en waarbij ondersteuning in de eigen omgeving tekortschiet, is (tijdelijk of permanent) opvang aanwezig. Dit is waar mogelijk een tijdelijke situatie, waarbij er gestuurd wordt op herstel en uitstroom. Het doel is om inwoners zo snel mogelijk weer deel te laten nemen aan het maatschappelijk leven, naar eigen wensen en vermogen.

Middels het opgestelde beleidskader zijn er verschillende ontwikkelopgaven waar de focus nu op ligt:

- De belangrijkste opgaven waar we zowel lokaal als (sub-) regionaal de komende jaren voor staan zijn:
- ontwikkeling van vroeg signalering en preventie, het opbouwen van lokale kennis van complexe (GGZ)problematiek;
- het vergroten van draagvlak voor een inclusieve samenleving;
- afbouwen van verantwoordelijkheden van de centrumgemeente en ontwikkeling nieuwe financieringssystematiek;
- regionale opgave huisvesting: realiseren van meer betaalbare woningen voor doorstroom, een breed arsenaal aan woonvarianten (volume en variatie) en afbouw van regionale voorzieningen;
- innoveren van de huidige ondersteuning en opvang;
- samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiële consequenties

De centrumgemeente Leiden ontvangt nu nog de middelen voor Maatschappelijk opvang en Beschermd wonen. Er is landelijk afgesproken dat de Centrumgemeentefunctie (in ieder geval voor Beschermd wonen, maar mogelijk ook voor Maatschappelijke opvang) op termijn wordt afgebouwd. In het landelijk bestuurlijk overleg van centrumgemeenten is naar aanleiding van de decentralisatie van Beschermd wonen en Maatschappelijke

opvang aandacht gevraagd voor de aanzuigende werking van grotere steden en de eventuele onevenredige belasting voor deze steden op het moment van decentralisatie van taken en financiën. Uiterlijk 2020 wordt naar verwachting een nieuw verdeelmodel voor Beschermd wonen ingevoerd waarbij het geld wordt verdeeld over alle gemeenten. Het is nog niet bekend hoe dit verdeelmodel er uit gaat zien. Uiterlijk eind 2018 wordt dit waarschijnlijk bekend. Uitgangspunt is dat de rijksmiddelen het financiële kader zijn.

Aanpak / uitvoering / participatie

We gaan de genoemde ontwikkelopgaven regionaal verder uitwerken in een uitvoeringsprogramma. Daarin zullen wij in ieder geval verwoorden wat de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de gemeenten zal zijn en op welke wijze dit financieel vormgegeven wordt. Dit uitvoeringsprogramma moet eind 2017 zijn vastgesteld door alle gemeenteraden. Hierbij sluiten we aan op het landelijke 'spoorboekje'. Dit is opgesteld in het overleg tussen het ministerie van VWS, de centrumgemeenten en de VNG. Hierin worden enkele mijlpalen en randvoorwaarden benoemd om tot de uitvoering van de toekomstvisie op Beschermd wonen te komen.

Duurzaamheid

n.v.t.

HLT

Dit voorstel is gelijk aan het voorstel voor de gemeenten Teylingen en Lisse.

Urgentie

Het is van belang dat het beleidskader Maatschappelijke zorg 2017 - 2025 wordt vastgesteld zodat tijdig de ondersteuning geboden kan worden die deze specifieke doelgroep nodig heeft.

Evaluatie

In het uitvoeringsprogramma zal aandacht besteed worden aan de evaluatie en de wijze waarop over de voortgang wordt gerapporteerd.

Bijlagen / achtergrondinformatie

1. Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025
2. Bijlage 1 bij beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025
3. Nota van inspraak 'Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025

namens het college van burgemeester en wethouders,

ing. G.P. van Lierop
secretaris

A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het collegebesluit van 8 november,

gelet op de gewijzigde verhoudingen tussen de centrum gemeente en de regio op het gebied van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen,

besluit:

Bijgaand beleidskader Maatschappelijke zorg 2017–2025 vast te stellen en daarmee in te stemmen met de visie waarin een inclusieve samenleving centraal staat, met daarbij volgende uitgangspunten:

- a. ondersteuning voor de doelgroep Maatschappelijk zorg is een breed gedragen lokale verantwoordelijkheid;
- b. lokaal zetten we maximaal in op vroeg signalering en preventie;
- c. lokaal organiseren we vraaggerichte ondersteuning: integraal en op maat, waardoor regionaal alleen een vangnet overblijft voor zeer specialistische of acute vormen van opvang;
- d. toegang tot ondersteuning is laagdrempelig, met aansluitend duidelijke richtlijnen voor aanmelden bij (sub)regionale ondersteuningsvormen waarin op regionaal niveau wordt samengewerkt;
- e. eigen kracht en eigen regie, het zelf regisserend vermogen wordt versterkt om de instroom te beperken en uitstroom uit de opvang te bevorderen;
- f. de opvang is kleinschalig en zo lokaal mogelijk georganiseerd;
- g. aandacht voor participatie en herstel is een uitgangspunt bij alle vormen van hulp, opvang en ondersteuning;
- h. de hulpverlening werkt outreachend en levert bemoeizorg waar dat nodig is;
- i. de financiële middelen van het rijk vormen het financiële kader.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 8 december 2016,

de griffier
drs. P.M. Hulspas-Jordaan

de voorzitter
A. van Erk